

G – 2 Pokyny a instrukce pro pacienty

G – 2.1 Příprava před odběrem žilní krve - pokyny pro pacienta

Vážená paní, vážený pane,

na žádost Vašeho ošetřujícího lékaře Vám bude proveden odběr žilní krve pro účely laboratorního vyšetření. Aby nedošlo ke zkreslení Vašich výsledků, dodržuje, prosím, následující pokyny:

- Odpoledne a večer před odběrem nejezte tučná jídla. Pokud lze vynechat některé léky, které pro Vás nejsou nezbytně nutné, pak je se svolením Vašeho lékaře vynechejte 3 dny před odběrem.
- Pokud Vás lékař nepoučí jinak, dostavte se k odběru nalačno po 10 – 12 hodinách hladovění.
- Ráno před odběrem vypijte zhruba 1/4 l neslazeného čaje nebo vody.
- Pokud jste alergický na desinfekční prostředky (např. Ajatin) nebo na určitý typ náplasti, oznamte tuto skutečnost odebírajícímu personálu.
- Pokud Vám při odběru krve bývá nevolno, uveďte o tom odebírající personál, aby mohl zabránit komplikacím u event. mdloby (poranění při pádu). V tomto případě lze provést odběr vleže.
- Po odběru se můžete najíst a zejména u diabetiků je vhodné, aby měli jídlo s sebou a mohli tak dodržet navyký denní režim.
- Odběr krve se provádí na základě požadavku lékaře. Musíte tedy mít s sebou žádanku od ordinujícího lékaře a průkaz zdravotní pojišťovny pro kontrolu údajů. Jedinou výjimkou je odběr krve za přímou úhradu.

K odběru krve se můžete dostavit do odběrové místnosti Pracoviště klinické biochemie a hematologie v Olomouci, do některého našeho odběrového střediska či na detašované pracoviště. Zde provádíme odběry biologického materiálu na biochemická, hematologická, koagulační, mikrobiologická a serologická vyšetření a příjem doneseného materiálu.

Pracoviště klinické biochemie: Poliklinika, Tř. Svobody 32, 779 00 Olomouc

Tel: 585 506 122

Provozní doba – pondělí až pátek od 7:00 do 15:30 hodin,
odběry od 7:00 do 13:00 hodin

Odběrové středisko I.:	Zdravotní středisko Janského 24, 779 00 Olomouc Tel: 585 418 150 Provozní doba – pondělí až pátek od 7:00 do 11:00 hodin
Odběrové středisko II	Zdravotnické centrum Dlouhá 28, 779 00 Olomouc Provozní doba – pondělí až pátek od 6:30 do 11:30 hodin odběry od 6:30 do 11:15 hodin
Odběrové středisko III.	Zdravotní středisko Lutín 87, 783 50 Tel: 585 652 586 Provozní doba – pondělí až pátek od 7:00 do 12:00 hodin, odběry od 7:00 do 11:00 hodin
Odběrové středisko V.	Horní lán 1310, 779 00 Olomouc Tel: 734 606 805 Provozní doba – pondělí až pátek od 7:00 do 11:00 hodin odběry od 7:00 do 10:30 hodin
Odběrové středisko VI.	Palackého 3, 779 00 Olomouc Tel: 737 170 369 Provozní doba – pondělí až pátek od 7:00 do 11:00 hodin
Detašované pracoviště Rožnov	Letenská 1183, 756 61 Rožnov pod Radhoštěm Tel: 571 660 175 Provozní doba – pondělí až pátek od 7:00 do 15:00 hodin, odběry od 7:00 do 11:00 hodin
Detašované pracoviště Prostějov	Trávnícká 2, 796 01 Prostějov Tel: 582 330 085 Provozní doba – pondělí až pátek od 7:00 do 15:00 hodin, odběry od 7:00 do 11:00 hodin

Děkujeme Vám za spolupráci a těšíme se na Vaši návštěvu.

Pracoviště klinické biochemie a hematologie, s.r.o.
Tř. Svobody 32, Olomouc

G – 2.2 Odběr vzorku moče - pokyny pro pacienta

Vážená paní, vážený pane,

na žádost Vašeho ošetřujícího lékaře Vám bude provedeno chemické a morfologické vyšetření moče. Aby nedošlo ke zkreslení Vašeho nálezu, dodržuje, prosím, tyto pokyny:

- Pokud neurčí ordinující lékař jinak, provádí se vyšetření vždy z první ranní moče.
- Příjem tekutin má být během noci omezený, aby nebyla moč příliš zředěná.
- Před odběrem vzorku moče je nutno provést očistu zevních genitálií vodou.
- K vyšetření je zapotřebí zachytit vzorek ze středního proudu moče.
- U žen platí, že odběr by měl být proveden mimo období menstruace.
- K biochemickému vyšetření moče je určena plastová zkumavka se žlutým uzávěrem, kterou Vám dá lékař.
- Pokud nemáte zkumavku, můžete použít pro biochemické vyšetření moče čistou a suchou nádobku, ve které nebudou zbytky původního obsahu (léky, chemikálie). Objem vzorku moče má být asi 10 ml. Na zkumavku nebo náhradní nádobku nalepte štítek s Vaším jménem a rodným číslem.
- Interval od vymočení do zpracování vzorku má být maximálně 2 hodiny, u později analyzovaných vzorků může dojít ke zkreslení výsledku.
- Zkumavku s močí předejte ošetřujícímu lékaři nebo ji dodejte spolu s žádankou na Pracoviště klinické biochemie a hematologie, Tř. Svobody 32, Olomouc nebo na některé naše odběrové středisko či detašované pracoviště.

Odběrové středisko I. - Zdravotní středisko Janského 24, 779 00 Olomouc

Odběrové středisko II - Zdravotní středisko Dlouhá 28, 779 00 Olomouc

Odběrové středisko III. - Zdravotní středisko Lutín 87, 783 50

Odběrové středisko V. - Horní lán 1310, 779 00 Olomouc

Odběrové středisko VI. - Palackého 3, 1310, 779 00 Olomouc

Přesné dodržení pokynů je podmínkou pro získání správného výsledku vyšetření.

Děkujeme Vám za spolupráci.

Pracoviště klinické biochemie a hematologie, s.r.o.
Tř. Svobody 32, Olomouc

G – 2.3 Sběr moče za 24 hodin - pokyny pro pacienta

Vážená paní, vážený pane,

na žádost Vašeho ošetřujícího lékaře Vám bude provedeno vyšetření, jehož cílem je zjistit vylučování některých látek močí za 24 hodin. K tomu potřebujeme znát přesně objem moče, který vyloučíte za 24 hodin.

Při sběru moče postupujte, prosím, podle následujících pokynů:

- Ke sběru moče použijte čistě vymytou plastovou láhev, příp. lahve.
- Ráno v 06:00 hodin se vymočíte naposledy do záchodu (**nikoli do lahve!**) a teprve od této doby budete veškerou další moč sbírat do sběrné nádoby. Po případném naplnění jedné lahve (označte 1) pokračujte ve sběru moče do lahve druhé (označte 2).
- Po 24 hodinách, tj. další den ráno opět v 06:00 hodin, se do sběrné nádoby vymočíte naposledy.
- Během vyšetření se stravujte jako dosud a v průběhu 24 hodin vypijte kolem 2,0 litrů tekutin.
- Nejnutnější léky užívejte bez přerušení podle pokynů lékaře po celou dobu sběru moče, ostatní, které nejsou pro Vás nezbytně nutné, po poradě s Vaším lékařem po dobu sběru moče vynechejte.
- Nezapomeňte se vymočit do sběrné nádoby před každou stolicí, jinak by došlo k nekontrolovatelné ztrátě moče a výsledek vyšetření by byl zkreslený.
- Lahve s močí uchovávejte během sběru na chladném místě.
- Po ukončení sběru odneste láhev (lahve) do ordinace ošetřujícího lékaře, případně podle dohody s ošetřujícím lékařem spolu s žádankou přímo do laboratoře. Láhev (event. lahve) musí být označeny Vaším jménem a rodným číslem.

Přesné dodržení pokynů je podmínkou pro získání správného výsledku vyšetření.

Děkujeme Vám za spolupráci.

Pracoviště klinické biochemie a hematologie, s.r.o.
Tř. Svobody 32, Olomouc

G – 2.4 Vyšetření kreatininové clearance – pokyny pro pacienta

Vážená paní, vážený pane,

na žádost Vašeho ošetřujícího lékaře Vám bude provedeno vyšetření, jehož cílem je posoudit funkci Vašich ledvin. Abychom mohli vyšetření provést, potřebujeme znát přesně objem moče, který vyloučíte za určitý časový interval, Vaši hmotnost a výšku a v průběhu vyšetření je nutné, abychom Vám odebrali krev ze žíly.

Při sběru moče postupujte, prosím, podle následujících pokynů:

- Ke sběru moče použijte čistě vymytou plastovou láhev, příp. lahve.
- Ráno v 06:00 hodin se vymočíte naposledy do záchodu (**nikoli do lahve!**) a teprve od této doby budete veškerou další moč sbírat do sběrné nádoby. Po případném naplnění jedné lahve (označte 1) pokračujte ve sběru moče do lahve druhé (označte 2).
- Po 24 hodinách, tj. další den ráno opět v 6 hodin, se do sběrné nádoby vymočíte naposledy.
- Během sběru moče nejezte větší množství masa (nejvíce 150 g za 24 hodin), nevykonávejte žádnou těžkou fyzickou práci, omezte příjem kávy a čaje.
- Nejnutnější léky užívejte bez přerušení podle pokynů lékaře po celou dobu sběru moče, ostatní léky, které nejsou pro Vás nezbytně nutné, po poradě s Vaším lékařem po dobu sběru moče vynechejte.
- Během sběru moče je nutné dosáhnout dostatečného objemu moče vhodným a rovnoměrným příjmem tekutin. Za vhodný považujeme takový příjem tekutin, aby se dosáhlo 1500 - 2000 ml moče u dospělého za 24 hodin. To znamená, že na každých 6 hodin sběru moče (kromě noci) vypijete asi 3/4 litru tekutin (vody nebo minerálky).
- Nezapomeňte se vymočit do sběrné nádoby před každou stolicí, jinak by došlo k nekontrolovatelné ztrátě moče a výsledek vyšetření by byl zkreslený.
- Lahve s močí uchovávejte během sběru na chladném místě.
- Po ukončení sběru odnesete láhev (lahve) do ordinace ošetřujícího lékaře, případně podle dohody s ošetřujícím lékařem spolu s žádankou přímo do laboratoře. Láhev (event. lahve) musí být označeny Vaším jménem a rodným číslem.

Přesné dodržení pokynů je podmínkou pro získání správného výsledku vyšetření.

Děkujeme Vám za spolupráci.

Pracoviště klinické biochemie a hematologie, s.r.o.
Tř. Svobody 32, Olomouc

G – 2.5 Vyšetření močového sedimentu podle Hamburgera – pokyny pro dospělého pacienta

Vážená paní, vážený pane,

na žádost Vašeho ošetřujícího lékaře Vám bude provedeno vyšetření, jehož cílem je posoudit vylučování některých částic Vašimi ledvinami. Abychom mohli vyšetření provést, potřebujeme znát přesně objem moče, který vyloučíte za daný časový interval.

Při sběru moče postupujte, prosím, podle následujících pokynů:

- Ke sběru moče použijte čistě vymytou plastovou láhev.
- Sběr moče začíná v určený den přesně v ..... hodin (čas zahájení sběru moče), kdy se naposledy vymočíte do záchodu (**nikoli do lahve!**) a teprve od této doby budete veškerou další moč sbírat do sběrné nádoby.
- Sběrné období trvá 3 hodiny.
- Po třech hodinách sběru moče se vymočíte do sběrné nádoby naposledy, obvykle jde pouze o jediné močení do sběrné nádoby. Nemůžete-li se vymočit přesně za 3 hodiny, lze připustit dobu v rozmezí 2,5 až 3,5 hodiny. Na štítku a žadance musí být vždy uveden čas zahájení sběru moče a čas posledního močení do sběrné nádoby (tj. začátek a konec sběrného období). První a druhý čas uvádějte s přesností na minuty.
- Močení do sběrné nádoby se provádí po hygienické očištění genitálu.
- Po dobu sběru moče můžete pít, dávka tekutin by se měla během sběrného období pohybovat okolo 300 ml (třetina litru). Větší příjem tekutin je nežádoucí, protože přílišné naředění moče by znehodnotilo vyšetření.
- Po ukončení sběru odnese láhev do ordinace ošetřujícího lékaře, případně podle dohody s ošetřujícím lékařem spolu s žadankou přímo do laboratoře. Láhev musí být označena Vaším jménem a rodným číslem a musí být doručena do 1 hodiny po ukončení sběru.

Přesné dodržení pokynů je podmínkou pro získání správného výsledku vyšetření.

Děkujeme Vám za spolupráci.

Pracoviště klinické biochemie a hematologie, s.r.o.
Tř. Svobody 32, Olomouc

G – 2.6 Vyšetření močového sedimentu podle Hamburgera u dětí - pokyny pro rodiče

Vážení rodiče,

na žádost ošetřujícího lékaře bude Vašemu dítěti provedeno vyšetření, jehož cílem je posoudit vylučování některých částic jeho ledvinami. Abychom mohli vyšetření provést, potřebujeme znát přesně objem moče, který Vaše dítě vyloučí za daný časový interval.

Při sběru moče postupujte, prosím, podle následujících pokynů:

- Ke sběru moče použijte čistě vymytou plastovou láhev.
- Sběr moče začíná v určený den přesně v ..... hodin (čas zahájení sběru moče), kdy se Vaše dítě naposledy vymočí do záchodu (**nikoli do lahve!**) a teprve od této doby bude veškerou další moč sbírat do sběrné nádoby.
- Sběrné období trvá 3 hodiny.
- Po třech hodinách sběru moče se dítě vymočí do sběrné nádoby naposledy, obvykle jde pouze o jediné močení do sběrné nádoby. Nemůže-li se Vaše dítě vymočit přesně za 3 hodiny, lze připustit dobu v rozmezí 2,5 až 3,5 hodiny. Na štítku a žádance musí být vždy uveden čas zahájení sběru moče a čas posledního močení do sběrné nádoby (tj. začátek a konec sběrného období). První a druhý čas uvádějte s přesností na minuty.
- Močení do sběrné nádoby se provádí po předchozí hygienické očištění genitálu.
- Před sběrem moče nechte dítě pít tak, jak je zvyklé. Během sběru moče by mělo dítě ve věku do 8 let vypít 100 - 200 ml (1 - 2 deciliry, ne více), děti osmileté a starší 200 - 300 ml (2 - 3 deciliry, ne více). Větší příjem tekutin je nežádoucí, protože přílišné naředění moče by znehodnotilo vyšetření.
- Po ukončení sběru odnese láhev do ordinace ošetřujícího lékaře, případně podle dohody s ošetřujícím lékařem spolu s žádankou přímo do laboratoře. Láhev musí být označena jménem a rodným číslem Vašeho dítěte a musí být doručena do 1 hodiny po ukončení sběru.

Přesné dodržení pokynů je podmínkou pro získání správného výsledku vyšetření.

Děkujeme Vám za spolupráci.

Pracoviště klinické biochemie a hematologie, s.r.o.
Tř. Svobody 32, Olomouc

G – 2.7 Vyšetření albuminu v moči (mikroalbuminurie) - pokyny pro pacienta

Vážená paní, vážený pane,

na žádost Vašeho ošetřujícího lékaře Vám bude provedeno vyšetření moče na albumin v moči (mikroalbuminurii). Jedná se o speciální vyšetření, které slouží k posouzení stavu Vašich ledvin.

Aby nedošlo ke zkreslení Vašeho nálezu, dodržuje, prosím, tyto pokyny:

- Moč budete sbírat 8 hodin v klidovém stavu, tj. v noci.
- Ve 22:00 hodin před ulehnutím se naposledy vymočíte na toaletě **mimo** sběrnou nádobu. Během noci, pokud budete močit, budete sbírat veškerou moč do sběrné nádoby (čisté plastové lahve).
- V 6:00 hodin ráno se do této nádoby vymočíte naposledy.
- Sběrnou nádobu je nutno po celou dobu uchovávat na chladném místě.
- Sběrná nádoba s celým obsahem moče musí být po ukončení sběru doručena do ordinace ošetřujícího lékaře. Dbejte na řádné uzavření nádoby a zajištění proti vylití.
- Sběrnou nádobu označte štítkem, na který napíšete své jméno a rodné číslo.

Přesné dodržení pokynů je podmínkou pro získání správného výsledku vyšetření.

Děkujeme Vám za spolupráci.

Pracoviště klinické biochemie a hematologie, s.r.o.
Tř. Svobody 32, Olomouc

G – 2.8 Test na krev ve stolici - pokyny pro pacienta

Vážená paní, vážený pane,

na žádost Vašeho ošetřujícího lékaře Vám bude proveden test na krvácení do zažívacího traktu. Tímto testem může být prokázáno skryté, oku neviditelné množství krve ve stolici.

K vyšetření je zapotřebí vzorek stolice odebraný do čisté nádoby. Před vyšetřením není zapotřebí držet zvláštní dietu. Test se neprovádí při průjmu, krvácení z nosu, z hemeroidů, po extrakci zubu a při menstruaci.

Provedení testu

1. Odšroubujte a vyjměte uzávěr s odběrovou tyčinkou z odběrové zkumavky.
2. Opakovaně zasuněte odběrovou tyčinku nejméně do 6 míst ve stolici.
3. Tyčinku se vzorkem vložte zpět do odběrové zkumavky a pevně zašroubujte uzávěr.
4. Poté důkladně razantně protřepejte zkumavku 3-5x.
5. Vzorek je možno uchovávat 2 dny při pokojové teplotě.

Přesné dodržení pokynů je podmínkou pro získání správného výsledku vyšetření.

Děkujeme Vám za spolupráci

Pracoviště klinické biochemie a hematologie, s.r.o.
Tř. Svobody 32, Olomouc

G – 2.9 Vyšetření orálního glukózového tolerančního testu (oGTT) – pokyny pro pacienta

Vážená paní, vážený pane,

na žádost Vašeho ošetřujícího lékaře Vám bude provedeno vyšetření, které slouží ke zjištění nebo vyloučení cukrovky (diabetes mellitus). Toto vyšetření trvá zhruba 3 hodiny.

Aby nedošlo ke zkreslení Vašich výsledků, dodržujte, prosím, následující pokyny:

- Tři dny před vyšetřením musí být denní příjem sacharidů nejméně 150 g.
- K vyšetření se dostavte nalačno. Hladovění před vyšetřením musí trvat nejméně 10 hodin a nejvýše 16 hodin. Je dovoleno pít pouze neslazené nápoje (vodu nebo slabý čaj).
- Podle instrukcí Vašeho ošetřujícího lékaře vynecháte léky, které pro Vás nejsou nezbytně nutné.
- Vyšetření se neprovádí při závažnějším interkurentním onemocnění (chřipka, viróza apod.).

Provedení testu:

Po odběru žilní krve nalačno a vyšetření hladiny krevního cukru vypijete během 10 minut 75 g glukózy rozpuštěné ve 300 ml vody. Další odběr žilní krve se provede za 2 hodiny po vypití nápoje. Mezi prvním a druhým odběrem zůstanete klidně sedět v čekárně, nebudete jíst, pít ani kouřit.

Gestační diabetes je nutno vyloučit u všech těhotných ve 24. - 28. týdnu gravidity, pokud nebyl diagnostikován už v 1. trimestru.

Při diagnostice gestačního diabetu se provádí odběr žilní krve nalačno, za 1 hodinu a za 2 hodiny po zátěži.

Přesné dodržení pokynů je podmínkou pro získání správného výsledku vyšetření.

Děkujeme Vám za spolupráci

Pracoviště klinické biochemie a hematologie, s.r.o.
Tř. Svobody 32, Olomouc